

הגנה על אזרחים

27-21 באוקטובר 2009

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-27 באוקטובר:

- ב-28 באוקטובר פשטו כוחות משטרת ישראל על האוהל של משפחה פלסטינית בשכונת שיח' ג'ראח שבירושלים המזרחית, אשר גורשה מביתה באוגוסט 2009 ופרקו אותו; חפצי המשפחה שהיו בתוך האוהל הוחרמו.

הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית

התחדשות העימותים בירושלים המזרחית הובילה לעליה במספר הפצועים

מרבית הפציעות במהלך השבוע נגרמו במהלך התנגשויות שהתרחשו במתחם מסגד אל אקסא שבירושלים המזרחית. לאחר שבועיים של רגיעה יחסית, פרצו שוב עימותים ב-25 באוקטובר לאחר שאנשי דת יהודים קראו לקהילותיהם להתפלל במתחם אל אקסא ומנהיגים מוסלמים פוליטיים ודתיים קראו לפלסטינים להגן בגופם על המסגד. כתוצאה מההתנגשויות, 18 פלסטינים, ביניהם ארבעה ילדים, נפצעו מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי וסבלו מכוויות שנגרמו מפגיעת רימוני הלם, ועשרות אחרים סבלו משאיפת גז מדמיע ומפגיעות שמקורן בתקיפה פיזית. שלושה שוטרים ישראלים נפצעו. העימותים התפשטו גם לשכונת ראס אל עמוד שבירושלים המזרחית; לא דווח על פצועים. בתקרית נפרדת ביום המחרת, דקרה אישה פלסטינית ופצעה מאבטח ישראלי במחסום קלנדיה.

בין יתר הפציעות שנרשמו במהלך השבוע, שמונה פלסטינים, ביניהם שלושה ילדים, נפצעו במהלך הפגנת המחאה נגד הגדר, הנערכת מדי שבוע בכפר נעלין (נפת רמאללה), שלושה מהם מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי וארבעה כתוצאה מרימוני גז מדמיע.

בסה"כ במהלך השבוע, פצעו כוחות הביטחון הישראליים 26 פלסטינים ברחבי הגדה המערבית, לעומת 11 פלסטינים שנפצעו בשבוע שעבר והממוצע השבועי של 17 פצועים שנרשם מאז תחילת 2009. ארבעה מאנשי כוחות הביטחון הישראליים נפצעו בידי פלסטינים במהלך השבוע.

בתקרית נוספת, גבר פלסטיני נהרג בתאונת דרכים שהתרחשה לאחר שרכבו התהפך בכביש שבין הכפרים עוורתה וביתא (נפת שכם), בעת שניסה, כך לפי דיווחים, להימלט מסיור ישראלי.

כמו כן במהלך השבוע, ערכו כוחות הביטחון הישראליים 75 סריקות חיפוש ומעצר בכפרים פלסטיניים, מרביתן בצפון הגדה (47); 50 פלסטינים נעצרו, זאת ביחס לממוצע שבועי של 109 סריקות ו-70 מעצרים שנרשמו מאז תחילת השנה.

שישה בתים נהרסו בירושלים המזרחית; 26 בני אדם, ביניהם 10 ילדים, נעקרו מבתייהם

ב- 27 באוקטובר, הרסה עיריית ירושלים שלושה מבנים בשכונת ענאתה, צור באהר וג'בל מוכאבר שבירושלים המזרחית, בגין היעדר אישורי בנייה. כתוצאה מכך נעקרו שש משפחות, הכוללות 26 בני אדם, ביניהם עשרה ילדים, ממקום מגוריהן. בנוסף, שתי משפחות בנות 19 נפשות, ביניהם שמונה ילדים, הושפעו מהריסתם החלקית של בתיהן בג'בל מוכאבר.

גל הריסות המבנים בא לאחר תקופת רגיעה, של כתשעה שבועות, שבמהלכה לא התבצעו הריסות (מה-25 באוגוסט), ואשר הופרה בשבוע שעבר בעקבות הריסת מבנה אחד בבית חנינה. מאז תחילת 2009, נהרסו 52 מבנים בירושלים המזרחית, ו- 227 בני אדם נעקרו ממקום מגוריהם. עיתון *ידיעות ירושלים* דיווח השבוע על מסמך מטעם עיריית ירושלים, המצביע על כוונה להוציא אל הפועל בעתיד הקרוב 42 צווי הריסה התלייים ועומדים כנגד בתים ומבנים בבעלות פלסטינית בירושלים המזרחית, בנוסף ל- 17 צווי הריסה כנגד מבנים בבעלות ישראלית.

ההגבלות שמטילה ישראל על התכנון והפיתוח הפלסטיניים בירושלים המזרחית, הכוללות דרישות בירוקרטיות ותשלומים גבוהים, מקשות במידה רבה על התושבים הפלסטינים להשיג היתרי בנייה ומאלצות משפחות רבות לבנות באופן "בלתי חוקי". ישראל הקצתה כ- 13 אחוזים בלבד משטחה של ירושלים המזרחית לבנייה פלסטינית, וחלק גדול מאזור זה כבר בנוי. הדבר גרם למחסור חריף בדירות מגורים. תושביה הפלסטינים של ירושלים המזרחית העוברים להתגורר בגדה המערבית, בשל הצורך לתת מענה לצורכי הדיור שלהם, מסתכנים באיבוד מעמדם כתושבי ירושלים והגבלת גישתם לעיר ולשירותים המוענקים בתחומיה. לפי הערכות שמרניות, בתיהם של כ-60,000 פלסטינים תושבי ירושלים המזרחית מצויים בסכנת הריסה.

רשויות ישראל ממשיכות להוציא צווי הריסה בגדה המערבית

באזור C של הגדה המערבית, חילק המנהל האזרחי עשרה צווי הריסה והפסקת עבודה כנגד מבנים בבעלות פלסטינית באזור פסאיל אל-פוקה (נפת יריחו), בגין היעדר אישורי בנייה. כתוצאה מכך מצויים 48 בני אדם, ביניהם 29 ילדים, בסכנת עקירה. מאז תחילת 2009, נהרסו 180 מבנים באזור C של הגדה המערבית, ונעקרו 300 בני אדם. מחצית מהעקורים היו ילדים.

מסיק הזיתים נמשך לצד תקריות של אלימות מתנחלים

למרות שמסיק הזיתים של השנה הושלם ברובו, הרי שבאזורים מסוימים הוא נמשך גם השבוע. השנה, העונה הייתה קצרה מהצפוי משום שהיבול הינו דל במיוחד ונאמד ב- 10 אחוזים בלבד מזה של עונת שיא. עקב כך, שהו החקלאים הפלסטינים במטעים זמן קצר בהרבה ביחס לשנים קודמות והדבר הוביל לצמצום חשיפתם לאלימות מצד מתנחלים ולהגבלות גישה. בדומה לשנתיים האחרונות, גם השנה הקצו רשויות ישראל כוחות להגנת החקלאים הפלסטינים ב"אזורי החיכוך" הסמוכים לחלק מההתנחלויות, על בסיס תיאום מראש.

בסך הכל, דווח במהלך השבוע על שמונה תקריות עם מתנחלים שהשפיעו על המוסקים, לעומת שש תקריות בשבוע שעבר: שתיים באזור הדרומי (מניעת גישה), שתיים באזור המרכזי (יידוי אבנים וכריתת עצי זית) וארבע בצפון (איומים ויידוי אבנים). בצפון הגדה, העלו תצפיות השטח כי למרות התיאום המוקדם עם רשויות ישראל, בכל אחת מארבע התקריות לא הייתה נוכחות צבאית ישראלית בשטח כאשר החקלאים הגיעו למקום. במהלך אחת התקריות, בסמוך לכפר קריות (נפת שכם), נפצעו שישה פלסטינים בעימות עם חיילים, אשר פרץ לאחר שהאחרונים הגיעו למקום התקרית.

בתקרית נוספת במהלך השבוע, מתנחלים חסמו את הדרך וניסו לתקוף ילדים פלסטינים שהיו בדרכם לבית הספר בכפר טוואני (דרום נפת חברון), לאחר שכוחות הביטחון האחראים לאבטחת הילדים הגיעו למקום באיחור. הילדים נאלצו לברוח בחזרה לבתיהם. חיילים ישראלים החלו ללוות את הילדים ב- 2004, בעקבות התקפות חוזרות ונשנות מצד מתנחלים.

עוד במהלך השבוע, תיעד משרד OCHA באזור רמאללה שלוש תקריות שונות של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראלים, אשר הסתיימו ללא נפגעים. תקרית נוספת של השלכת בקבוק תבערה לעבר כלי רכב ישראלי דווחה ע"י צה"ל בסמוך לכפר עזון (נפת קלקיליה) באותו שבוע.

בג"ץ מורה על פתיחת כביש לשימוש הפלסטינים

בית הדין הגבוה לצדק (בג"צ) פסק השבוע בעתירה שהגישה האגודה לזכויות האזרח בישראל, אשר ערערה כנגד האיסור שהטיל צה"ל על שימוש פלסטינים בקטע מכביש 3265 שבמערב נפת חברון. כתוצאה מהאיסור, כביש זה משמש באופן כמעט בלעדי את המתנחלים המתגוררים במאחז נגוהות. כ- 25,000 פלסטינים, המתגוררים ב- 12 כפרים הממוקמים לאורך הכביש, נאלצים לבצע עיקוף ארוך כדי להגיע למרכזי שירותים. תושבי אחד הכפרים (פוקייקיס), הזקוקים לכביש זה כדי להגיע לעיירה הסמוכה בית עאוזה, זכאים להגיש בקשה להיתר להשתמש בכביש במהלך שעות מסוימות של היום.

בפסיקתו, הכריז בג"ץ שהאיסור אינו חוקי והעניק לצה"ל שלושה חודשים לבצע את הסידורים הדרושים לפני שהכביש ייפתח לשימוש הפלסטינים. בג"ץ מצא שהנזק הנגרם לשגרת חייהם של הפלסטינים תושבי האזור כתוצאה מהאיסור אינו מידתי ביחס לשיקולי הביטחון הרלוונטיים. יחד עם זאת, הפסיקה אינה מתייחסת לטענת האגודה לזכויות האזרח כי האיסור אינו חוקי גם משום שהוא מהווה אפליה, על בסיס לאום, בין תושבי האזור.

ילדים באזור בית לחם נפגעו מטפיל המועבר במים

במהלך תקופת הדיווח הקודמת ותחילת השבוע, נפגעו כ- 70 ילדים מהכפר בתיר שבנפת בית לחם מטפיל (אמבה) המועבר במים, אשר עלול לגרום למחלות חמורות כגון דיזנטריה. משרד הבריאות הפלסטיני (MoH) אישר כי בידוי כמות מספקת של תרופות לטיפול בנפגעים.

חקירה מטעם MoH העלתה שמקור הטפיל הוא מעיין מזוהם הממוקם בסמוך לבתי הספר שבהם לומדים הילדים והילדות המתגוררים בכפר. MoH פנה למשרדו של מושל נפת בית לחם בבקשה להציב גדר סביב המעיין במטרה למנוע את הגישה אליו. מהחקירה עולה שהזיהום נובע מחדירת מי שופכין הנאגרים בבורות ספיגה סמוכים, המשמשים את הכפר משום שהוא אינו מחובר לרשת הביוב.

רצועת עזה

מזה שלושה שבועות ברציפות, לא דווח על הרוגים; חיל האוויר הישראלי המשיך לתקוף מנהרות

מזה שלושה שבועות ברציפות, לא דווח על הרוגים ברצועת עזה בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני. בשתי תקריות נפרדות במהלך תקופת הדיווח, תקף חיל האוויר הישראלי והפציץ מנהרות תחת גבול רפיח-מצרים, ופצע שני פלסטינים שעבדו בתוכן. בפעם הראשונה מאז אמצע אוגוסט 2009, לא דווח על הרוגים בתקריות אחרות הקשורות למנהרות. בתקרית אחרת, תקף חיל האוויר בטיל אוויר-קרקע והשמיד לחלוטין בית מלאכה בעיר עזה. כמו כן במהלך תקופת הדיווח, שיגרו פלגים פלסטיניים טילים מתוצרת מקומית לעבר שטחה הדרומי של ישראל, אשר לא גרמו לנפגעים או לנזק.

כוחות הביטחון הישראליים המשיכו למנוע גישת פלסטינים לשטחים חקלאיים הממוקמים לאורך גדר הגבול ולאזורי דיג מעבר לטווח של שלושה מיילים ימיים מהחוף, באמצעות ירי אזהרה לעבר החקלאים והדייגים. במהלך תקופת הדיווח, נפתחה אש לעבר חקלאים ודייגים פלסטינים בשלוש הזדמנויות לפחות. בנוסף, בשלוש תקריות שונות, חדרו כוחות ישראלים מלווים בטנקים ובדחפורים למרחק של מספר מאות מטרים מגדר הגבול וביצעו פעולות של יישור קרקע.

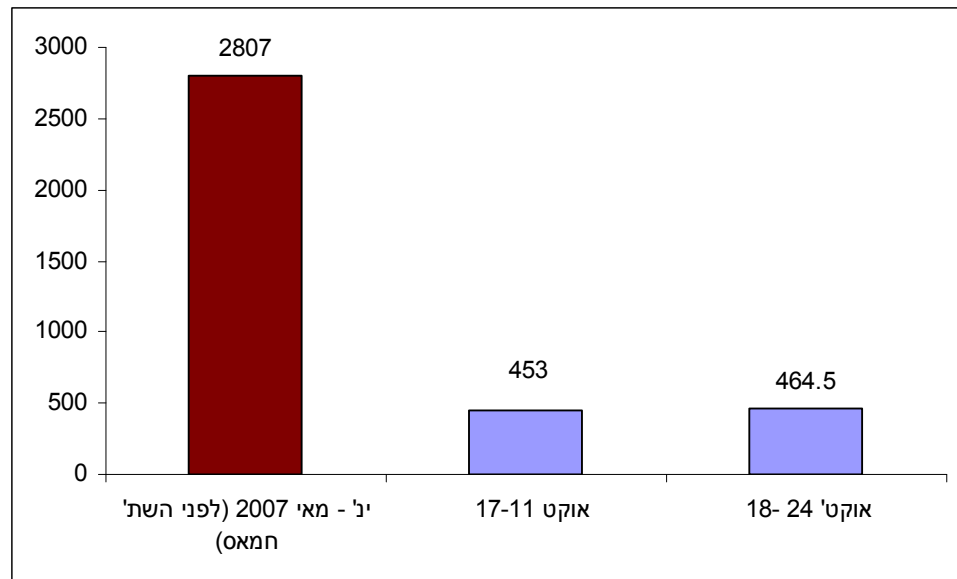
גוברים החששות בנוגע לתנאי החיים בעזה לקראת החורף

עם התקרבות עונת החורף, גוברים החששות לגורל המשפחות הממשיכות להתגורר בבתים שניזוקו במהלך המתקפה הצבאית הישראלית האחרונה. האיסור על ייבוא חומרי בניין מונע את שיקומם של אלפי בתים שניזוקו בתחומי רצועת עזה; יותר מ-6,000 בתים זקוקים כיום לשיפוץ יסודי או לבנייה מחדש. כמו כן, קיים חשש כי מפעלי הטיפול במי שופכין יעלו על גדותיהם ויגרמו נזקים כבדים לנכסים הסובבים אותם ולזיהום מקורות המים, כתוצאה מגשמי חורף כבדים, הפסקות חשמל ותפקודן הלקוי של המשאבות. בהודעה לתקשורת שפורסמה ב-26 באוקטובר, קרא מנהל המבצעים של אונר"א בעזה, ג'ון גינג, לפתיחה מיידית של כל מעברי הגבול של עזה לפני בוא החורף.

הגבלות על כניסת פריטים חדשים (18 – 24 באוקטובר 2009)

במהלך השבוע, נכנסו לעזה 464.5 מטעני סחורות, ביניהם 60.5 מטענים (13 אחוזים) המיועדים עבור ארגוני סיוע הומניטרי. נתון זה מייצג עליה בשיעור של כשלושה אחוזים ביחס למספר המטענים (מטען = משאית עם נגרר אחד) שנכנסו לרצועה במהלך השבוע שעבר (453). הנתון שנרשם השבוע מהווה כ-17 אחוזים מהמספר הממוצע של מטענים שנכנסו לרצועה מדי שבוע במהלך חמשת החודשים הראשונים של 2007 (2,807), בתקופה שקדמה להשתלטות חמאס.

ממוצע שבועי של מטעני סחורות שנכנסו לעזה

במהלך השבוע, הותרה כניסתם לעזה של מספר מוגבל של מטענים המכילים פריטים חדשים. בין מטענים אלו, שבעה מטענים של חומרים המיועדים למיזמים במגזר המים (שלושה של רשות המים הפלסטינית וארבעה של יוניצ"ף), שכללו מלט (מטען אחד), צינורות פלסטיק (מטען אחד), זפת (אחד) ומכשירי התפלה ומסננים (ארבעה). כמו כן, 32 מטענים של תה וקפה, שכניסתם הותרה בפעם האחרונה ב-27 במרץ וב-30 ביוני 2009, בהתאמה, נכנסו השבוע לרצועה.

בדומה לשבועות הקודמים, מוצרי מזון והיגיינה ייצגו את מרבית הסחורות המיובאות – 412 מטענים או 92 אחוזים מכלל הייבוא. כניסת מצרכים חיוניים אחרים, כגון חומרי בניין הדרושים לעבודות השיקום (מלט, מוטות ברזל, עץ ואחרים), חלקי חילוף עבור מיזמים במגזר המים והתברואה, חומרי אריזה, פריטי ציוד מתחום החשמל והתעשייה,

ציוד IT (טכנולוגיית מידע) וכלי רכב נותרה מוגבלת, או נאסרה לחלוטין. למרות שחלק גדול מהסחורות זמינות בשוק עקב העברתן דרך המנהרות שתחת גבול רפיח-מצרים, מרביתן יקרות מדי ונמצאות מחוץ להישג ידה של האוכלוסייה. לא הותר כל ייצוא מרצועת עזה במהלך השבוע. מטעני הייצוא האחרונים יצאו מעזה ב- 27 באפריל 2009.

היקף ייבוא הדלקים נותר מתחת לרמת הצריכה

מסוף הדלקים בנחל עוז נפתח למשך יומיים בלבד במהלך השבוע, בעוד שצינורות הדלק שהותקנו לאחרונה במעבר כרם שלום המשיכו לפעול. בסה"כ, הותרה כניסתם לעזה של 36,500 ליטר דלק, 2.2 מיליון ליטר דלק תעשייתי עבור תחנת הכוח ו- 454 טון גז בישול. כ- 32 אחוזים מהדלק התעשייתי ו- 9 אחוזים של גז בישול נכנסו דרך מעבר כרם שלום. דלק וסולר ממצרים, שהועברו דרך המנהרות, נותרו זמינים בשוק, וכמעט 100,000 ליטר סולר ו- 100,000 ליטר דלק הועברו לעזה מדי יום.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2009_10_27_english.pdf